

LIFE INTEGRUOTASIS PROJEKTAS
„NATURA 2000 TINKLO VALDYMO OPTIMIZAVIMAS LIETUVOJE“
LIFE-IP-PAF-NATURALIT Nr. LIFE16 IPE/LT/016

**BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ
ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS
VIETOVĖS „KALNABERŽĖS MIŠKAS“ (KODAS
LTKED0023) GAMTOTVARKOS PLANAS**

VILNIUS, 2025

PLANAVIMO DOKUMENTAS	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ KRITERIJUS ATITINKANČIOS VIETOVĖS „KALNABERŽĖS MIŠKAS“ (KODAS LTKED0023) GAMTOTVARKOS PLANAS
PLANUOJAMA TERITORIJA	Buveinių apsaugai ū teritorijų atrankos kriterijus atitinkanti vietovė „Kalnaberžės miškas“ (kodas LTKED0023), Kėdainių rajono savivaldybė
GAMTOTVARKOS PLANO TIKSLAS	Atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai būklę (ne mažesniame kaip 60,4 ha plote) ir pasiekti buveinės 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai susiformavimą (ne mažesniame kaip 3,1 ha plote) su buveinei būdinga struktūra ir rūšių sudėtimi.
PROJEKTAS	LIFE integruotasis projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“, Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT)
PROJEKTO FINANSAVIMAS	Europos Sąjungos Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos
PLANO ORGANIZATORIUS	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius, tel. +370 659 29483, el. paštas vstt@vstt.lt , interneto svetainės adresas https://vstt.lrv.lt/
PLANO RENGĖJAS	Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija, J. Biliūno g. 55, 29110 Anykščiai, tel. +370 686 10177, el. paštas aukstaitija@saugoma.lt , interneto svetainės adresas https://astd.lrv.lt/lt/ Informacijos apie priemones valstybiniuose miškuose rengėjas: Valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija, Pramonės pr. 11A, Kaunas, tel. +370 37 49222, el. paštas info@vmu.lt , interneto svetainės adresas https://vmu.lt/
RENGIMO PAGRINDAS	Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos įgyvendinamo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT) veikla, skirta gamtotvarkos planavimo proceso peržiūrai ir tobulinimui

Turinys

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS	4
II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS	6
III. INFORMACIJA APIE PRIEMONES VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE	12
IV. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI	18
V. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA	18
VI. PRIEDAI	19

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS

1. Kalnaberžės miško gamtotvarkos planas (toliau – Planas) parengtas vietovei (toliau – Vietovė), atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų (toliau – BAST) atrankos kriterijus „Kalnaberžės miškas“ (LTKED0023) (toliau – Teritorija). Planas parengtas vadovaujantis Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. D1-180 „Dėl Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

2. Teritorija yra Kauno apskrityje, Kėdainių rajono savivaldybės, Surviliškio seniūnijoje. Teritorijos, kuriai parengtas Planas, plotas yra 74,88 ha. Vietovę sudaro 6 atskiri miško fragmentai. Mociūnų miško botaninis draustinis (toliau – Draustinis) (įsteigtas Kėdainių rajono savivaldybės) užima dalį Vietovės (11,47 ha). Draustinis įsteigtas 1996 m., kurio tikslas išsaugoti ažuolyną, jo augimvietę, bei retus ir nykstančius augalus: paprastąjį kardelį (*Gladiolus imbricatus*), baltijinę gegūnę (*Dactylorhiza longifolia*), miškinę dirsuolę (*Bromus benekenii*). Vietovė priskirta Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija) priežiūrai, apsaugai ir tvarkymui užtikrinti.

3. Vietovei parengti apsaugos tikslai, siekiant išsaugoti Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos natūralių buveinių tipus bei EB svarbos rūšis, įrašytas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos II priedą. Apsaugos tiksluose įvardintos vertybės (įskaitant jų būklės vertinimą ir apsaugos tikslą) bei kitos gamtos vertybės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą ir pažymėtos Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie saugomas vertybes.

Eil. Nr.	Vertybė	Apsaugos statusas	Vertybės būklė	Apsaugos tikslas	Specifinės kriterijų vertės teritorijoje
1.	9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai	BD I	Bloga 60,4 ha Potenciali buveinė 3,1 ha	Bendras buveinės „9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai“ apsaugos tikslo plotas yra 63,5 ha, kuriame reikia: atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 60,4 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 3,1 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės, vienai jų – ši specifikacija: 9020.5 negyvos medienos kiekis yra >30 m ³ /ha.
2.	Miškinė dirsuolė (<i>Bromopsis benekenii</i>)	SRS	Aptikta 2 skirtingose vietose, stebėtas žydintis augalas. Nėra		

			duomenų apie populiacijos būklę.		
3	Niūriaspalvis auksavabalis (<i>Osmoderma barnabita</i>)	SRS, BD II	Aptiktas 4 skirtingose vietose. Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		
	Šakotoji skylėtbudė (<i>Polyporus umbellatus</i>)	SRS	Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		
	Žalioji dvyndantė (<i>Dicranum viride</i>)	SRS	Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		

Sutrumpinimai: BD – 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, I, II priedai

SRS - Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašas (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/t/TAD/TAIS.219902/asr>);

GAB – Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių geros apsaugos būklės kriterijai.

Pastaba: paryškinti vertybių pavadinimai, nurodyti apsaugos tiksluose.

4. Visi Vietovės miškai valdomi Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – VĮ VMU) Radviliškio regioninio padalinio. Miškai priskiriami IV miškų grupei, išskyrus Draustinį, kuriame miškai priskiriami II A miškų grupei. Dalis Teritorijos nepatenka į Draustinį. Saugomų vertybių apsaugą už Draustinio ribų užtikrina VĮ VMU ir Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2024-12-20/2024-12-20 sudaryta apsaugos sutartis Nr. 77-ST-241-2024 / Nr. F4-103.

2 lentelė. Žemėnaudos pasiskirstymas.

Žemėnauda	Plotas, ha
Miško želdiniai	6,33
Savaiminis medynas	68,29
Upeliai, kanalai, drenažo grioviai	0,06
Lauko ir miško keliukai	0,03
Kita	0,17
Viso	74,88

5. Dauguma tvarkymo plotų patenka į kertines miško buveines (toliau – KMB): B1 (Plačialapių miškai), J1 (Seniai užžėlusis medžiais pieva/ganykla), K2 (Medžių milžinų grupė). Buveinėje 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai būklę blogina nebūdingos buveinei medžių

rūšys, krūmai. Siekiant gerinti buveinės 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai būklę, gamtotvarkos priemonės taip pat svarbu įgyvendinti ir KMB.

II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS

6. Plano tikslas – atkurti palankią EB svarbos natūralios buveinės 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai būklę (ne mažesniame kaip 60,4 ha plote) ir pasiekti buveinės 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai susiformavimą (ne mažesniame kaip 3,1 ha plote) su buveinei būdinga struktūra ir rūšių sudėtimi.

3 lentelė. Priemonių įgyvendinimo planas

Plano uždavinys	Gamtotvarkos priemonė	Atsakinga institucija	Gamtotvarkos priemonės įvykdymo terminas arba periodiškumas
1. Atkurti ir užtikrinti buveinės 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai palankią būklę	1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos	VĮ VMU, Direkcija	I metai
	1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę pašalinti iš Teritorijos	VĮ VMU, Direkcija	II-IV metai, vėliau pagal poreikį bet ne rečiau kaip kas 2 metai.
	1.3. kirsti dalį medžių, biomasę pašalinti iš Teritorijos	VĮ VMU, Direkcija	I metai
	1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę pašalinti iš Teritorijos	VĮ VMU, Direkcija	II-IV metai, vėliau pagal poreikį bet ne rečiau kaip kas 2 metai.

7. Informacija apie gamtotvarkos priemones.

1 uždavinys, 1.1 – 1.4 priemonės, 1-12 tvarkymo plotai.

Priemonės ir įgyvendinimo sąlygos 1-12 tvarkymo plotuose, buveinėje 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai:

1) Kirsti lazdynus. Paliekami tik stambūs lazdynai, kurių kamienai yra daugiau kaip 15 cm skersmens arba bendras kero skersmuo prie žemės yra ne mažesnis kaip 1,5 m. Pašalinti biomasę iš Teritorijos (papildomai įvertinti prieš darbus, ar dalis biomasės gali likti suirti taip siekiant mažesnio poveikio buveinėms šalinant biomasę).

2) Teritorijoje aptiktas niūriaspalvis auksavabalis, šios rūšies apsaugai ypač svarbūs stambūs ąžuolai. Tvarkymo plotai, kuriuose aptinkamas niūriaspalvis auksavabalis – **1-3, 5, 12**. Todėl kertant siekti labiau prašviesinti mišką aplink stambesnius ąžuolus. Esant poreikiui, gali būti kertami ne tik lazdynai. Vengti važinėjimo technika, ar kitokio mechaninio poveikio dirvožemiui stambių ąžuolų lajos plote. Pirmiausia šviesinti kertant medžius, krūmus esančius arčiausiai kamieno. Rekomenduojama šviesinimo kirtimus atlikti aplink ąžuolus ne iškart, o dviem-trimis etapais kas 2-3 metai.

3) Rekomenduojama iškirtus organizuoti Teritorijoje ganyką. Tokiu būdu ši buveinė ateityje galėtų transformuotis į buveinę 9070, Medžiais apaugusios ganyklos. Kartu tai užtikrintų mažesnius finansinius išteklius atžalų kirtimui.

4) Visus kirtimo darbus atlikti rugsėjo-vasario mėn. Prieš gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą patikrinti tvarkymo plotus, taip pat apie 150 m atstumu nuo jų ar nėra plėšriųjų paukščių lizdų. Tai atlieka Direkcija kartu su VĮ VMU atstovais. Radus lizdų, esant poreikiui, keisti priemonių įgyvendinimo plotus. Aplink lizdus (jei nėra žinoma paukščio rūšis), apie 150 m spinduliu nevykdyti kirtimo darbų.

Papildomos priemonės taikomos šiuose tvarkymo plotuose:

1 tvarkymo plotas. 260 kv. 6 sklype ir 262 kv. 6 sklype kirsti 1 arde beržus, egles, drebulės iki 0,6 skalsumo. Kertamų medžių rūšių vienetų kiekis proporcingas esamai rūšinei sudėčiai. Nekirsti stambesnių nei 40 cm medžių, medžių su mikrobuveinėmis. Iškirtus stambius medžius (nuo 20 cm iki 40 cm skersmens) palikti suirti tokį kiekį, kad bendras (su jau buvusiu) negyvos medienos kiekis sudarytų apie 15 m³/ha (nukirsti medžiai negenimi). Pirmiausia paliekami suirti >30 cm skersmens medžiai, jei tai nesudaro 15 m³/ha – gali būti paliekami ir >20 cm skersmens medžiai. Pomiškyje kirsti liepas, paliekant 50-100 medžių/1 ha. **12 sklype** kirsti egles.

5 tvarkymo plotas. Kirsti 1 arde beržus, egles, drebulės iki 0,6 skalsumo. Kertamų medžių rūšių vienetų kiekis proporcingas esamai rūšinei sudėčiai. Nekirsti stambesnių nei 40 cm medžių, medžių su mikrobuveinėmis. Iškirtus stambius medžius (nuo 20 cm iki 40 cm skersmens) palikti suirti tokį kiekį, kad bendras (su jau buvusiu) negyvos medienos kiekiu sudarytų apie 15 m³/ha (nukirsti medžiai negenimi). Pirmiausia paliekami suirti >30 cm skersmens medžiai, jei tai nesudaro 15 m³/ha – gali būti paliekami ir >20 cm skersmens medžiai. Pomiškyje iškirsti visas drebulės.

6 tvarkymo plotas. Kirsti 1 arde drebulės (apie 20 proc. nuo esamo kiekio), ypatingai aplink stambius ąžuolus. Kirtimo darbus, vėliau atžalų kirtimą galima koncentruoti į iškertamus koridorius, kurių plotis 10-15 m. su susiaurėjimais iki 5 m ir praplatėjimais iki 25 m. Tokiu būdu tvarkymo plotus bus lengviau mechanizuotai prižiūrėti – kirsti atžalas. Koridoriai sudarytų didesnę, augalams svarbią apšvietimo ir migravimo sąlygų įvairovę nei būtų tolygus išretinimas.

8 tvarkymo plotas. Kirsti beržus, drebulės ir baltalksnius iki 0,6 skalsumo. Kertamų medžių rūšių vienetų kiekis proporcingas esamai rūšinei sudėčiai. Nekirsti stambesnių nei 40 cm medžių, medžių su mikrobuveinėmis. Iškirtus stambius medžius (nuo 20 cm iki 40 cm skersmens) palikti suirti tokį kiekį, kad bendras (su jau buvusiu) negyvos medienos kiekiu sudarytų apie 15 m³/ha (nukirsti medžiai negenimi). Pirmiausia paliekami suirti >30 cm skersmens medžiai, jei tai nesudaro 15 m³/ha – gali būti paliekami ir >20 cm skersmens medžiai.

9 tvarkymo plotas. Kirsti 1 arde drebulės iki 0,6 skalsumo. Kertamų medžių rūšių vienetų kiekis proporcingas esamai rūšinei sudėčiai. Nekirsti stambesnių nei 40 cm medžių, medžių su mikrobuveinėmis. Iškirtus stambius medžius (nuo 20 cm iki 40 cm skersmens) palikti suirti tokį kiekį, kad bendras (su jau buvusiu) negyvos medienos kiekiu sudarytų apie

15 m³/ha (nukirsti medžiai negenimi). Pirmiausia paliekami suirti >30 cm skersmens medžiai, jei tai nesudaro 15 m³/ha – gali būti paliekami ir >20 cm skersmens medžiai.

10 tvarkymo plotas. Kirsti 2 arde liepas ir drebulės iki 0,1 skalsumo. Kertamų medžių rūšių vienetų kiekis proporcingas esamai rūšinei sudėčiai. Nekirsti stambesnių nei 40 cm medžių, medžių su mikrobuveinėmis. Iškirštus stambius medžius (nuo 20 cm iki 40 cm skersmens) palikti suirti tokį kiekį, kad bendras (su jau buvusiu) negyvos medienos kiekiu sudarytų apie 15 m³/ha (nukirsti medžiai negenimi). Pirmiausia paliekami suirti >30 cm skersmens medžiai, jei tai nesudaro 15 m³/ha – gali būti paliekami ir >20 cm skersmens medžiai.

11 tvarkymo plotas. Kirsti 1 arde iki 0,6 skalsumo beržus, baltalksnius. Kertamų medžių rūšių vienetų kiekis proporcingas esamai rūšinei sudėčiai. Nekirsti stambesnių nei 40 cm medžių, medžių su mikrobuveinėmis. Iškirštus stambius medžius (nuo 20 cm iki 40 cm skersmens) palikti suirti tokį kiekį, kad bendras (su jau buvusiu) negyvos medienos kiekiu sudarytų apie 15 m³/ha (nukirsti medžiai negenimi). Pirmiausia paliekami suirti >30 cm skersmens medžiai, jei tai nesudaro 15 m³/ha – gali būti paliekami ir >20 cm skersmens medžiai.

4 lentelė. Priemonių įgyvendinimo apimtys ir terminai

Tvarkymo ploto Nr.	Tvarkytinas plotas, ha	EB svarbos natūralios buveinės kodas, jos užimamas plotas (pažymint, kurioms buveinėms nustatyti apsaugos tikslai)	Saugomos rūšys, rūšies buveinės užimamas plotas ar individų skaičius (pažymint, kurios rūšys yra EB svarbos ir kurioms nustatyti apsaugos tikslai)	Žemės nuosavybės forma (valstybinė ar privati), valstybinės žemės valdytojai (jei valdytojas VĮ VMU- įrašomas ir regioninis padalinys)	Žemės naudmenos, jų užimami plotai, ha	Miškų kvartalų ir sklypų Nr., miško grupė	Gamtinės sąlygos ir kitos tvarkymui svarbios aplinkybės
1	12,69	9020 12,69 ha	Niūriaspalvis auksavabalis	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (12,69)	260 (4,5,6), 262 (12,13,6,8)	Sausa
2	8,54	9020 7,8 ha	Niūriaspalvis auksavabalis	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (8,54)	261 (17,20) 263 (6), 284 (2,4)	Sausa
3	2,02	9020 1,93 ha	Niūriaspalvis auksavabalis Šakotoji skylėtbudė	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (2,02)	284 (2,3)	Sausa
4	6,29	9020 6,29 ha		Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (6,29)	264 (2,4)	Sausa

5	2,47	9020 2,47 ha	Niūriaspalvis auksavabalis	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Miško želdiniai (0,04) Savaiminis medynas (2,43)	273 (2,3,4,9)	Sausa
6	3,31	9020 3,31 ha		Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Miško želdiniai (0,03) Savaiminis medynas (3,29)	273 (10,11,2,6,7,8,9)	Sausa
7	0,61			Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (0,61)	278 (6)	Sausa
8	2,85	9020 2,84 ha		Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (2,85)	278 (12)	Sausa
9	0,46	9020 0,44 ha		Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (0,46)	278 (18)	Sausa
10	1,82	9020 1,73 ha	Miškinė dirsuolė	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (1,82)	278 (20), 279 (13)	Sausa
11	1,64	9020 1,64 ha		Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Savaiminis medynas (1,64)	278 (14)	Sausa

12	13,08	9020 13,08 ha	Niūriaspalvis auksavabalis	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Miško želdiniai (0,19) Savaiminis medynas (12,88)	276 (11,12,13,1 4,16,9), 280 (12,13,2,3, 6,7,8)	Sausa
----	-------	----------------------	-------------------------------	--	---	--	-------

Pastaba: paryškinti EB svarbos buveinių kodai, nurodyti Apsaugos tiksluose. Miško grupės, kita miškotvarkos informacija pateikiama III skyriuje.

III. INFORMACIJA APIE PRIEMONES VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE

8. Plane išskirtuose tvarkymo plotuose, kurie patenka į valstybinės reikšmės miškus, projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai bei kitos priemonės (biomasės šalinimas, palaikomosios gamtotvarkos priemonės). Vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“, biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai skirti reguliuoti miškuose augančių uogienojų ir vaistinių augalų apšvietimo sąlygas, saugomų rūšių ir (arba) Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių gerai apsaugos būklei išsaugoti, atkurti, sudaryti sąlygas buveinės suformavimui, gerinti medžiojamųjų gyvūnų mitybos sąlygas, reguliuoti vandens telkinių pakrančių apaugimą, saugoti pelkes, smėlynus ir kitus plotus nuo apaugimo sumedėjusia augalija ir kitoms gamtotvarkos priemonėms, numatytoms vidinės miškotvarkos projektų sudedamosiomis dalimis priskirtuose gamtotvarkos planuose, tikslinėse programose, veiksmų planuose, saugomų rūšių apsaugos ir veiksmų planuose, invazinių rūšių gausos reguliavimo veiksmų planuose ar medžioklėtvarkos projektuose, invazinių rūšių gausai reguliuoti. Buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“, prieduose nurodytų gamtinių buveinių ribose, kuriose numatyta atkurti gerą buveinės būklę ar pasiekti buveinės susiformavimą, biologinės įvairovės palaikymo kirtimai projektuojami vidinės miškotvarkos projektuose ir kai jie nenumatyti gamtotvarkos planuose, tikslinėse programose, veiksmų planuose, saugomų rūšių apsaugos ir veiksmų planuose, invazinių rūšių gausos reguliavimo veiksmų planuose pagal šiuo įsakymu buveinėms patvirtintus geros apsaugos būklės kriterijus.

Vadovaujantis Aprašo 20 punkto reikalavimais, šis Planas viešinamas ir papildomai derinamas, tvirtinamas ir skelbiamas vadovaujantis Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“.

Šio Plano sprendiniai yra VĮ VMU patikėjimo teise valdomų Radviliškio regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto, patvirtinto Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2024 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-131, sudedamąja dalimi.

Bendras biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimais apimamas plotas – 55,78 ha, išskertamas tūris – apie 1592 m³. Kirtimai numatyti tvarkymo plotuose Nr. 1 (12,69 ha), Nr. 2 (8,54 ha), Nr. 3 (2,02 ha), Nr. 4 (6,29 ha), Nr. 5 (2,47 ha), Nr. 6 (3,31 ha), Nr. 7 (0,61 ha), Nr. 8 (2,85 ha), Nr. 9 (0,46 ha), Nr. 10 (1,82 ha), Nr. 11 (1,64 ha), Nr. 12 (13,08 ha). Detalus kirtimų įgyvendinimo eigos aprašymas pateikiamas skyrelyje „Informacija apie gamtotvarkos priemones“. Sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 5 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija VĮ VMU Radviliškio regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama grafinėje dalyje.

Priskiriant Plane numatytas priemones vidinės miškotvarkos projekto sudedamajai daliai, patvirtintos kirtimų normos nebus keičiamos

5 lentelė. Projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai ir kitos tvarkymo priemonės valstybinės reikšmės miškuose

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skł.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
Gudžiūnų girininkija											
1	260	4	3E 3B 2U 1A 1L	Nds	IVA	0,4	0,40	200	5%	4	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
	260	5	4L 1L 3A 1U 1D	Nds	IVA	4,4	4,40	310	10%	136	
	260	6	4L 2L 2D 1A 1U	Lfs	IVA	0,9	0,90	310	10%	28	
	262	6	3L 1L 1A 1U 2D 1E 1B	Lfs	IVA	2,9	2,87	360	20%	207	
	262	8	4L 1L 3B 1D 1A	Nfs	IVA	0,2	0,16	300	10%	5	
	262	12	5D 1B 1E 3L IIa: 9E 1L	Lds	IVA	2,2	2,13	280	15%	89	
	262	13	4L 2U 1A 2E 1D	Lfs	IVA	1,9	1,83	310	10%	57	
Iš viso:							12,69			526	
2	261	17	3J 1D 2B 2A 2U	Udp	IVA	1,3	1,29	300	10%	39	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
	261	20	6J 2D 1B 1U	Udp	IVA	0,3	0,34	10	20%	1	
	263	6	3B 2A 2U 1E 1L 1D IIa: 5L 3D 1E 1A	Nds	IVA	6,7	6,79	140	5%	48	
	284	2	4D 2Bt 2B 2Bt	Lds	IVA	1,4	0,09	120	10%	1	
	284	4	4B 3D 3A IIa: 8L 2E	Lds	IVA	3,6	0,03	290	15%	1	
Iš viso:							8,54			90	
3	284	2	4D 2Bt 2B 2Bt	Lds	IVA	1,4	1,26	120	10%	15	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės
	284	3	5D 1U 3B 1A	Lds	IVA	0,7	0,76	300	10%	23	

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skł.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
											(1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
Iš viso:							2,02			38	
4	262	2	8L 1D 1B	Nfs	IVA	6,6	0,04	320	0%	0	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
	264	4	3A 3E 2D 1L 1B	Nfs	IVA	6,2	6,25	220	0%	0	
Iš viso:							6,29			0	
5	273	2	8E 2J	Lds	IVA	1,3	0,04	5	20%	1	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
	273	3	4D 1D 2A 3B	Lds	IVA	1,3	1,31	290	10%	38	
	273	4	4A 3D 1D 1B 1U	Nds	IVA	1,1	1,09	300	20%	65	
	273	9	5D 3U 1L 1G	Lfs	IVA	2,4	0,03	60	5%	1	
Iš viso:							2,47			105	
6	273	2	8E 2J	Lds	IVA	1,3	0,01	5	5%	1	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos;
	273	6	6D 2U 2B	Lds	IVA	0,6	0,61	110	15%	10	
	273	7	6E 4A	Nds	IVA	0,2	0,20	290	5%	3	
	273	8	10D	Nds	IVA	0,5	0,01	120	20%	1	
	273	9	5D 3U 1L 1G	Lfs	IVA	2,4	2,30	60	10%	14	

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
	273	10	10D	Lds	IVA	0,2	0,16	170	20%	5	1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
	273	11	7J 3U	Lds	IVA	1,7	0,02	5	5%	1	
Iš viso:							3,31			35	
7	278	6	4A 4B 2L IIa: 7L 3U	Lfs	IVA	0,6	0,61	295	0%	0	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
Iš viso:							0,61			0	
8	278	12	7D 2B 1Bt	Lds	IIA	2,8	2,85	340	40%	388	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
Iš viso:							2,85			388	

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
9	278	18	8D 1A 1L	Nds	IIA	0,5	0,46	430	30%	59	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
Iš viso:							0,46			59	
10	278	20	4B 2A 1U 2L 1Bt IIa: 6L 3D 1U	Nds	IIA	1,2	1,24	110	20%	27	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
	279	13	5A 2U 2L 1B IIa: 7L 3U	Nfs	IVA	0,5	0,58	170	40%	39	Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
Iš viso:							1,82			66	
11	278	14	6L 1U 1B 1A 1Bt	Lds	IIA	1,5	1,64	340	20%	112	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
Iš viso:							1,64			112	

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
12	276	9	8J 2E	Lds	IVA	2,0	0,05	5	10%	1	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (1.1. kirsti lazdynus, biomasę pašalinti iš Teritorijos; 1.3. kirsti dalį medžių, biomasę (dalį) pašalinti iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (1.2. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos; 1.4. kirsti atžalas (užtikrinti pasiektos būklės tęstinumą), biomasę šalinti iš Teritorijos)
	276	11	10B IIa: 5D 3U 2G	Lds	IVA	0,2	0,20	190	5%	2	
	276	12	5B 1J 2D 2A IIa: 6U 4D	Lds	IVA	4,2	4,20	185	5%	39	
	276	13	10B	Lds	IVA	1,0	0,98	320	20%	63	
	276	14	10B	Lds	IVA	0,6	0,02	240	10%	1	
	276	16	7B 3A	Lds	IVA	1,0	0,98	210	5%	10	
	280	2	7B 2A 1J IIa: 10U	Lds	IVA	2,8	2,63	185	5%	24	
	280	3	9J 1U	Lds	IVA	2,5	0,06	5	10%	1	
	280	6	4B 2A 3D 1U	Nds	IVA	0,4	0,28	170	5%	2	
	280	7	5B 3A 1U 1D IIa: 6U 4A	Nds	IVA	3,4	3,15	145	5%	23	
	280	8	9E 1J	Nds	IVA	3,6	0,07	5	20%	1	
	280	12	5B 3A 1U 1D IIa: 6U 4A	Nds	IVA	0,4	0,44	145	5%	3	
	280	13	9E 1B	Lds	IVA	0,9	0,02	330	40%	3	
Iš viso:							13,08			173	
VISO:							55,78			1592	

Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 55,78 ha; bendras iškertamas tūris – iki 1592 m³;

Bendras plotas, kuriame projektuojamos palaikomosios gamtotvarkos priemonės – 55,78 ha.

**Tvarkymo plotų dydžiai miško sklypuose apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

Pastaba: jei kirtimo intensyvumas nurodytas „0“, tuomet sklype kertamas trakas.

IV. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI

9. Plano priemonių įgyvendinimą Teritorijoje organizuoja ir koordinuoja Direkcija. Ji atsakinga už Teritorijoje nustatytų EB svarbos natūralių buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Priemonių įgyvendinimo plane už priemonių įgyvendinimą numatytos atsakingi subjektai (jei jų numatyta daugiau nei vienas) raštu susitaria dėl konkrečiam subjektui tenkančių darbų apimtys. Pagrindiniai šiame Plane numatytų priemonių finansavimo šaltiniai yra Europos Sąjungos fondų lėšos. Kiti finansavimo šaltiniai priemonių įgyvendinimui yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, Aplinkos apsaugos rėmimo programos, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka gautos kitos lėšos. Priemonės galima įgyvendinti ir talkų metu. Įgyvendinimo metai gali keistis priklausomai nuo gauto ar negauto finansavimo gamtotvarkos priemonių įgyvendinimui ar kitų svarbių priežasčių.

6 lentelė. Priemonių įgyvendinimo apimtys ir terminai

Gamtotvarkos priemonės Nr.	Atsakinga institucija	Tvarkymo ploto Nr.	Darbų apimtys, ha, vnt.	Įgyvendinimo metai, preliminarus lėšų poreikis, Eur.				
				I	II	III	IV	V
1.1.	VĮ VMU, Direkcija	1-12	57,54	70000				
1.2.	VĮ VMU, Direkcija	1-12	Apie 50 ha iš viso ploto (57,54)		50000	50000	50000	
1.3.	VĮ VMU, Direkcija,	1,5,6,8-11	27,05	30000				
1.4.	VĮ VMU, Direkcija	1,5,6,8-11	Apie 15 ha iš viso ploto (27,05)		15000	15000	15000	

V. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA

10. Už Plano įgyvendinimo stebėseną, peržiūrą ir tikslinimą atsako Direkcija, kuri vertina EB svarbos natūralių buveinių būklę, plano ir jo priemonių efektyvumą. Direkcija įveda informaciją apie įgyvendintas gamtotvarkos priemones į duomenų bazę Biomon (<http://www.biomon.lt/gamtotvarka>) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų.

Planas turi būti peržiūrimas ne vėliau kaip po penkerių metų jį patvirtinus ir parengiant peržiūros ataskaitą pagal Apraše pateiktas rekomendacijas. Kitos peržiūrų ataskaitos rengiamos ne rečiau kaip kas 5 metai. Planas gali būti peržiūrimas ar tikslinimas ir dažniau nei kas penkerius metus, jeigu atsiranda naujų aplinkybių, kurios nevertintos Plano rengimo metu, pradeda blogėti EB svarbos natūralių buveinių būklė, mažėja saugomų rūšių populiacija arba randama efektyvesnių būdų užtikrinti palankią jų apsaugos būklę.

Įgyvendinant Plane numatytas priemones, stebimas jų poveikis saugomų gamtos vertybių būklei pagal Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių geros apsaugos būklės kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“. Pagal galimybes ši

stebėseną derinama su Direkcijos vykdoma gamtos vertybių stebėseną, valstybinių draustinių vertinimu.

VI. PRIEDAI

11. Tvarkymo plotų žemėlapis, kita grafinė dalis pateikiami 1-4 prieduose. Taip pat su žemėlapiais galima susipažinti Biologinės įvairovės informacinėje sistemoje (BIIS), gamtotvarkos modulyje https://gamtotvarka.biiip.lt/dokumentai/gamtotvarkos-planai/perziura/tvarkymo_teritorijos/235b08c9-4538-4eb2-9447-4153e84982a2/.

SRIS kaupiami duomenys apie saugomas gamtos vertybes, kurių tiksli radimo vieta 1 priede nenurodoma. Duomenys apie saugomas rūšis, jų augavietes ir radavietes tvarkomi ir teikiami Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenų teikimo ir tvarkymo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

